

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

17 січня 2008 року

№1 (2817)

ДОГОВІР З АНТК ІМ. О.К.АНТОНОВА

ПІДПИСАНО

Наприкінці грудня 2007 року делегація НТУУ «КПІ» у складі ректора М.З.Згуровського, першого проректора Ю.І.Якименка, проректора з наукової роботи М.Ю.Ільченка, декана ФАКСу О.В.Збруцького побувала на Авіаційному науково-технічному комплексі ім. О.К.Антонова. Метою візиту було укладання договору про співпрацю.

Генеральний конструктор АНТК ім. О.К.Антонова Д.С.Ківа, заступник генерального директора з науки О.К.Богданов та головний інженер С.А.Бич-

21 грудня 2007 року на базі НТУУ «КПІ» пройшла звітно-виборча конференція Української Ради Миру (УРМ), яку вже багато років очолює Леонід Макарович Кравчук – перший президент незалежної України. До речі, наш університет з 2007 року – колективний член УРМ. Делегати конференції заслухали звіт президента УРМ та керівних органів цієї поважної миротворчої організації.

Розглядаючи свою діяльність як невід'ємну частину світового миротворчого процесу, Українська Рада Миру декларує відкритість і постійну готовність на основі народної дипломатії бути партнером і учасником різних форм і структур міжнародного співробітництва по лінії ООН, ЮНЕСКО та інших неурядових організацій, національних миротворчих рухів і фондів. За роки свого існування Українська Рада Миру стала всесвітньо визнаною і неодноразово вшановувалася найвищими відзнаками Всесвітньої Ради Миру, ЮНЕСКО, ООН та інших авторитетних міжнародних організацій.

Президентом УРМ на наступний термін було переобрано Л.М.Кравчука, а ректора Київської політехніки М.З.Згуровського обрано до складу президії УРМ.

До складу президії Української Ради Миру входять найавторитетніші люди країни: вчені, письменники, митці, вчителі, політичні діячі, керівники різних галузей.

Інф. «КПІ»

На засіданні адміністративної ради

Перше питання порядку денного засідання адміністративної ради, яке відбулося 19 грудня, за доповіддю проректора з міжнародних зв'язків члена-кореспондента НАН України С.І.Сидоренка, було присвячено організації магістерської підготовки в університеті спільно з НАН України.

З цією метою запропоновано створення «Відділення цільової магістерської підготовки НТУУ «КПІ» та НАН України». Як зазначалося в доповіді, створення Відділення дозволить:

– забезпечити узгодження (між факультетом, кафедрою НТУУ «КПІ» та профільним інститутом НАН України) нових навчальних планів магістерського циклу навчання;

– запланувати частину занять в інститутах НАН України (маються на увазі не заняття груп по 10-20 студентів, а індивідуальні заняття відповідно до затверджених тем магістерських дисертацій);

– забезпечити участь учених НАН України в керівництві магістерськими дисертаціями та в постановці

ключових дисциплін для навчально-ного процесу;

– спільно – силами вчених НТУУ «КПІ» та НАН України – створити нові підручники фундаментального спрямування;

– залучити викладачів НТУУ «КПІ», які забезпечують магістерську підготовку у Відділенні, до спільних наукових проєктів.

Було розглянуто структуру Відділення цільової магістерської підготовки за напрямками діяльності, що склалися в університеті станом на жовтень 2005 р. Із урахуванням змін, що відбулися останнім часом, а саме законодавчого затвердження діяльності Наукового парку «Київська політехніка» та нового статусу КПІ як дослідницького університету, керівникам навчальних підрозділів було рекомендовано проаналізувати існуючу систему підготовки магістрів для НАН України та до 31 грудня 2007 р. внести відповідні пропозиції, керуючись наступним критеріальним положенням: врахувати за доцільне визначити напрями підготовки, спеціальності і спеціалізації Відділення в

Під час обговорення

ков провели гостей по всіх підрозділах АНТК, показали нові розробки. В усіх підрозділах радо зустрічали випускників КПІ, які обіймають провідні посади, користуються авторитетом. Відбулось спільне засідання керівництва КПІ і АНТК ім. О.К.Антонова, де ректор КПІ М.З.Згуровський презентував розробки Наукового парку «Київська політехніка», а генеральний директор АНТК ім. О.К.Антонова Д.С.Ківа презентував об'єднання та його розробки.

Представники АНТК висловили зацікавленість у співпраці як у напрямку кадрового забезпечення, так і в навчанні й перепідготовці своїх працівників. Зрозуміло, підприємство зацікавлене у впровадженні наукових розробок КПІ, зокрема через Науковий парк «Київська політехніка».

На завершення візиту було підписано договір про співробітництво між КПІ і АНТК ім. О.К.Антонова. Договір укладено на 5 років. Він має складові: навчальна діяльність, наукова діяльність, інноваційна діяльність. На основі договору передбачається розробка програм співробітництва з факультетами та науковими підрозділами.

Інф. «КПІ»

Конференція Української Ради Миру

Виступає член президії УРМ В.В.Пасак

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **КПІ – АНТК ім.О.К.Антонова**

На засіданні адмінради

2 **Інновації кафедри фізики металів**

Новий домен КПІ

Засідання бюро відділення НАНУ на ІФФ

А.М.Самойленку – 70!

Навчальні фільми у мережі

Студенти про здоровий спосіб життя

ІНДЕКС-БАНК для КПІ

4 **До 100-річчя з дня народження Григорія Сiniці**

Увага, конкурс!

Ю.Москаленко

Інновації кафедри фізики металів

Науково-технічну виставку діючих зразків "Викладачі і студенти – інноваційному розвитку" 11 грудня розгорнули на кафедрі фізики металів (завідувач проф.

Виступає проф. О.В. Білоцький

С.І. Сидоренко). На відкритті були присутні С.О. Воронов, заступник проректора з наукової роботи, Л.Р. Слободян, заступник проректора з наукової роботи, директор бізнес-інкубатора Наукового парку "Київська політехніка", В.С. Камасв, директор технопарку "Київська політехніка", В.А. Барбаш, заступник проректора з наукової роботи, викладачі, студенти ІФФ та ін. Вони відвідали наукові лабораторії та підрозділи кафедри, ознайомилися з напрямками наукових досліджень, що виконуються тут, новітнім обладнанням, викладачами і студентами, які займаються науковою діяльністю тощо.

На кафедрі фізики металів пишуться, зокрема, лабораторією електронної мікроскопії. Перше враження – тут володарюють прилади, так їх багато та всі вражаючих габаритів (як для лабораторного обладнання). Зліва – трансмісійний електронний мікроскоп, що дозволяє отримати збільшення у 2 млн разів. За його допомогою науковці вивчають кристалічну структуру матеріалів, дефекти кристалічної решітки тощо. А ще він дозволяє (роздільна здатність 0,23 нм) досліджувати кристалографічні площини. Поряд – растровий електронний мікроскоп – мікроаналізатор (можна спостерігати структуру об'єктів зі збільшенням до 200 тис. разів). Прилад дозволяє визначити хімічний склад об'єкта в локальній точці до 1 мкм, а матеріали, які можна тут дослідити, – майже вся таблиця Менделєєва: від бору до урану. По сусідству з чудо-аналізатором розмістився комплекс для приготування зразків.

Це сучасне обладнання використовується при проведенні навчальних занять та в науково-дослідній роботі. Нині, зокрема, науковці працюють над темою "Створення захисних відновлюваних покриттів на жароміцних сплавах", що дуже важливо для авіа-, ракетобудування та енергетичного машинобудування. Якщо простіше – вивчають, чим покрити лопатки газових турбін, щоб ті довше і надійніше працювали в несприятливих умовах. Запропонована політехніками технологія дозволяє не лише покращити експлуатаційні характеристики та корозійну стійкість виробів, а й ремонтувати їх (покріття "замуровує" мікротріщини і каверни). Роботи виконуються

Іонна рентгенівська трубка з обертовим анодом

спільно з науковцями Інституту електроварування ім. Є.О. Пато-на НАН України.

На науково-технічній виставці було представлено високотехнологічні розробки науковців та аспірантів кафедри, що мають перспективу патентування, виробництва та при відповідній роботі з просування можуть гідно конкурувати на споживацькому ринку. Керівники інноваційних підрозділів НТУУ "КПІ" задавали уточнюючі запитання, на які отримували докладні пояснення розробників, та надавали рекомендації щодо подальших кроків просування цих винаходів.

Серед експонатів – і розробки д.т.н. проф. Ю.М. Макогона. Талановитий випускник кафедри фізики металів 1967 р., він повернувся сюди 1976-го вже сформованим науковцем, кандидатом наук, який створив відому сьогодні у світі наукову школу в галузі силіцидних плівкових нанотехнологій. Учений успішно бере участь у численних міжнародних дослідженнях, зокрема з Хемнітц-університетом, і залучає до цих проектів студентів. "За показниками участі в міжнародних конференціях та проектах "чемпіоном" кафедри є проф. Макогон, – розповідає С.І. Сидоренко. – У період з 1991 по 2004 рр. він отримав гранти на участь у шести міжнародних програмах в Італії, Хорватії, Угорщині, Німеччині, Франції, Голландії". На початку літа група студентів кафедри отримала гранти програми Ейлера, що їй надає ДААД за заявкою німецької сторони. Молоді фахівці впроваджували кілька місяців стажувалися в Німеччині, накопичуючи практичний досвід та матеріали для магістерських робіт під керівництвом Ю.М. Макогона.

Уже кілька років на кафедрі працює локальна мережа Phys Men Net. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на проект "Комп'ютерна мережа кафедри фізики металів НТУУ "КПІ" отримав творчий колектив ІФФ у складі професорів С.І. Сидоренка, С.М. Волошко та Г.Д. Холмської. До мережі під'єднані всі комп'ютери кафедри, вона сприяє активному спілкуванню зі студентами через веб-сторінку. Це дозволило: все методичне забезпечення навчального процесу (кожного викладача) зробити доступним для студентів (працюючи у комп'ютерному класі самостійної підготовки, будь-який старшокурсник має доступ до методичок, навчальних програм, конспектів і підручників, контрольних запитань тощо); налагодити додаткове спілкування між студентами та викладачами у режимі форуму чи за електронною адресою; отримати зворотний зв'язок від студентів, які можуть оцінювати якість викладання спеціалізації та вносити свої пропозиції.

У локальній мережі кафедри фізики металів представлено й дистанційні навчальні курси. Електронна бібліотека налічує фрагменти близько 70 підручників, авторами яких є викладачі кафедри (наявний доступ за окремими розділами, є активні посилання, в форматі pdf кожний фрагмент відкривається за змістом тощо).

Електронний підручник "Будова рідких, аморфних та кристалічних матеріалів" представлено трьома мовами. Окрім теоретичних відомостей до нього включено мультимедійні анімаційні прийоми, які дозволяють студентам наочно уявити розвиток фізичних процесів і явищ, технології виготовлення і дослідження матеріалів, ілюструють математичні викладки і послідовність графічних побудов. Велика кількість ілюстративного матеріалу полегшує сприйняття й урізнома-

нітнює процес навчання. Комп'ютерні інтернет-технології (перелік тематичних адрес інтернет-вузлів) забезпечують можливість пошуку і звернення до додаткових джерел інформації, в яких відображено новітні наукові досягнення матеріалознавства з теми, що вивчається.

Виставку було організовано в рамках Другої міжнародної конференції студентів та аспірантів "До високих технологій на основі новітніх фізико-матеріалознавчих досліджень", яка у часі збіглася з іншими заходами, зорганізованими з нагоди 55-річчя відкриття в КПІ спеціальності "Фізика металів".

Виступаючи перед молодими науковцями на відкритті конференції, проф. С.І. Сидоренко, зокрема, підкреслив спадковість філософії вищої природничої освіти, закладеної при створенні кафедри фізики металів академіком В.Н. Гриднєвим та продовженої ним при підготовці фахівців із фізики металів за принципом фізико-технічної школи: широка фундаментальна підготовка та спеціалізація на старших курсах. Такий підхід дозволяє готувати сучасних фахівців, здатних ефективно працювати в різних галузях промисловості та в наукових установах. Унікальність кафедри, як вважає її завідувач, полягає саме в "сильній практичній підготовці" фахівців. З неї вийшли відомі вчені: В.І. Трефілов (1930-2002), академік НАН України, академік АН СРСР; В.В. Немошкаленко (1933-2002), директор Інституту металофізики НАН України з 1989 по 2002 рр.; Ю.В. Найдич, академік НАН України; В.Т. Черепін, С.О. Фірстов, академік НАН України та ін.

Про історію створення та діяльності кафедри розповів проф. О.В. Білоцький. Серед відомих людей Київської політехніки, вивчений він, визначне місце належить В.Н. Гриднєву (1908-1990) – ректору КПІ (1952-1955), який заснував підготовку інженерів за новою тоді спеціальністю "Фізика металів". Випуск фахівців-металофізиків став важливою ланкою для успішного розвитку нового інституту – Інституту металофізики АН УРСР, тридцять

С.І. Сидоренко представляє експонати виставки

років яким керував Віталій Никифорович.

Академіком Гриднєвим створена наукова школа з фізики фазових перетворень, що користується заслуженим авторитетом і належить до числа провідних у країні. Серед його учнів – академіки і члени-кореспонденти НАНУ, 10 докторів і 30 кандидатів наук.

За роки свого існування кафедра випустила близько 1200 фахівців, з яких понад 130 стали докторами і кандидатами наук (у тому числі громадяни Болгарії, Куби, Єгипту, Індії).

Особливо глибокою традицією кафедри – відповідно до науково-педагогічної концепції засновника кафедри В.Н. Гриднєва – є визнання визначальної ролі наукових досліджень для організації навчального процесу та для кадрового росту як студентів, так і викладачів кафедри. Наука є невід'ємною складовою навчального процесу, життєвості кафедри.

Н.Вдовенко

Близько двох років тому структурним підрозділом університету НТО «КПІ-Телеком» було запропоновано реєстрацію товарного знаку КПІ для отримання домену в найпрестижнішій українській зоні ua. І ось влітку цього року, за активного сприяння департаменту науки та інноватики, університет отримав власний знак для товарів і послуг – КПІ. Одразу ж було подано заяву на реєстрацію домену, і, завдяки ініціативі та зусиллям співробітників НТО «КПІ-Телеком», Національний технічний університет України «КПІ» став першим з вітчизняних ВНЗ, який має свій власний домен у зоні ua.

Відтепер факультети та кафедри університету зможуть мати свою власну адресу в домені, який не сплутати ні з яким іншим – kpi.ua. На нові доменні імена вже переведено сайти університету та перших ластівок серед факультетів – факультету електроніки та факультету лінгвістики. Ці сайти доступні у всевітній павутині за адресами www.kpi.ua, www.fel.kpi.ua та

www.fl.kpi.ua відповідно. Також паралельно створено пошту на домені kpi.ua, на яку вже переведено всі поштові скриньки керівництва університету.

КПІ у зоні UA

Таким чином, університет продовжує впевнено утримувати першість у сфері інформаційних технологій – після створення найбільшої в Україні та однієї з найбільших в Європі кампусових мереж НТУУ «КПІ» отримав домен другого рівня.

Ми прекрасно розуміємо, що отримати домен у такій привабливій зоні захочуть не лише факультети й кафедри, але й студентські групи, студентські об'єднання тощо. Тому правила отримання доменних імен, а також поштових адрес у домені kpi.ua розробляються НТО «КПІ-Телеком» і будуть оприлюднені пізніше.

Інф. НТО «КПІ-Телеком»

ЗАСІДАННЯ БЮРО ВІДДІЛЕННЯ НАНУ НА ІФФ

Про якість підготовки магістрів з матеріалознавства і металургії йшлося на виїзному засіданні бюро відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України, яке відбулося в листопаді на ІФФ. Інженерно-фізичний факультет НТУУ "КПІ" знав своєю історією та новачками в організації навчального процесу. Тут навчалися та працювали всевітньо відомі вчені, випускники факультету обіймають керівні посади на виробництві, в галузевих НДІ та вищих навчальних закладах.

Нині факультет тісно співпрацює з Інститутом надтвердих матеріалів, Інститутом проблем матеріалознавства, Інститутом електроварування, Фізико-технологічним інститутом металів і сплавів, Інститутом металофізики НАНУ та ін. Щороку половина випускників ІФФ отримують направлення на роботу в інститути НАН України. Третина з них вступає там до аспірантури, половина аспірантів захищає кандидатські за три роки. Це гарні показники, тому попит на молодих фахівців-металургів продовжує зростати.

Вшанувавши пам'ять засновника факультету проф. К.І. Ващенко, академіка В.Н. Гриднєва, колишніх деканів професорів А.П. Сьомика та О.М. Бялика, члени бюро, керівники та вчені секретарі восьми інститутів НАНУ ознайомилися з науково-навчальними лабораторіями факультету.

На кафедрі високотемпературних матеріалів та порошкової металургії гостям продемонстрували сучасне обладнання для механічних випробувань, що дозволяє комплексно досліджувати механічні характеристики матеріалів в умовах розтягування, стиснення, згинання тощо. Гості також ознайомилися з лабораторією оптичної мікроскопії та розробленою на факультеті системою комп'ютерної реєстрації й металографічного аналізу структури матеріалів. Програмне забезпечення для реєстрації та аналізу виконано науковцями й студентами факультету, це готовий до продажу наукоємний продукт, конкурентоспроможний на світовому ринку, тож оновлення лабораторної бази для підготовки фахівців шляхом створення та виготовлення приладів власними силами для НТУУ "КПІ" є абсолютно реальним. У лабораторії інженерії поверхні гостей ознайомили з новим устаткуванням виробництва ВАТ "Селмі" для нанесення покриттів в безмасляному вакуумі, електронно-променевою установкою для спікання, плавлення, загартування тощо. У лабораторії нанотехнологій було продемонстровано обладнання німецького та чеського виробництва для одержання нанопорошків крихітним способом. Особливо зацікавила гостей лабораторія вирощування монокристалів, оснащена відповідними установками для вирощування та очистки напівпровідникового кремнію та германію, на яких після вдосконалення вдається вирощувати монокристали тугоплавких сполук в середовищі інертних газів під тиском 100 атм. Такий показник на сьогодні недосяжний для багатьох кращих лабораторій світу. На цьому обладнанні понад 20 років виготовляють катоди для променевого технологічного ус-

таткування, які працюють на понад 30 підприємствах (зокрема, "Зоря-машпроект", "Мотор-Січ", "Прогрес", Калузький турбінний завод, Воронежський моторобудівний завод та ін.). Гості також ознайомилися з розробками й аналітичним обладнанням кафедри фізики металів: електронним мікроскопом-аналізатором, рентгенівським устаткуванням, лабораторією комп'ютерної техніки тощо.

Зповідомленням про стан справ та концептуальні засади підготовки металургів і матеріалознавців на ІФФ виступив декан факультету проф. П.І. Лобода. Було відзначено, що факультет має хороши кадровий потенціал: 34,7% його складають професори, д.т.н., 40,8% – доценти, к.т.н., 2,0% – асистенти, к.т.н., 22,5% – асистенти без наукового ступеня. На ІФФ працює 5 академіків та чл.-кор. НАНУ, 20 провідних спеціалістів НАНУ. За останні 5 років на факультеті щорічно захищається не менше однієї докторської дисертації. На факультеті в 2007 р. створено розгалужену систему довузівської підготовки, яка включає підготовчі курси, спільну роботу з підвищення рівня фізико-математичної підготовки зі школами, розширюється співпраця з технікумами та коледжами. У доповіді також було висвітлено наукову тематику, якою займаються на факультеті.

В обговоренні виступили: академік секретар ВФТІМ НАН України І.К. Походня, директор Інституту проблем матеріалознавства академік В.В. Скороход, директор Фізико-технологічного інституту металів та сплавів академік В.Л. Найдик, директор Інституту надтвердих матеріалів академік М.В. Новіков, заступник директора Інституту електроварування К.А. Ющенко, професор ІФФ О.В. Білоцький, завідувач кафедри С.І. Сидоренко, Д.Ф. Чернега та ін.

Після обміну думками серед іншого було вирішено: реорганізувати існуючі навчально-наукові асоціації "Матеріалознавство" і "Спеціальна металургія" в науково-освітнє об'єднання "Матеріалознавство і металургія" та створити на його науково-методичній лабораторній базі Центр магістерської підготовки матеріалознавців та металургів, тобто підтримати пропозиції щодо організації спільної з НАНУ підготовки магістрів за всіма металургійними та матеріалознавчими напрямками включно із зварювальним напрямком.

П.І. Лобода, декан ІФФ, професор

ВІТАЄМО!

Анатолію Михайловичу Самойленку – 70!

2 січня 2008 року видатному вченому-математику, засновнику наукової школи з теорії багаточастотних коливань та теорії імпульсних систем, що визнана математичними центрами світу, одному із провідних фахівців у галузі звичайних диференціальних рівнянь та теорії нелінійних коливань, дійсному члену Національної академії наук України, дійсному члену Європейської Академії наук Анатолію Михайловичу Самойленку виповнилось 70 років від дня народження та 45 років наукової, педагогічної, науково-організаційної та громадської діяльності.

Народився майбутній математик у с. Потіївка Житомирської області. Потім родина переїхала до м. Малин, де А.Самойленко закінчив середню школу (1955 р.). Спочатку його зацікавила романтична наука геологія і він вступив на геологічний факультет Київського університету. Через два роки юнак перейшов на механіко-математичний факультет і глибоко захопився фундаментальним вивченням математичних дисциплін. Цьому сприяв високий рівень творчого викладацького складу факультету. Безпросередніми вчителями його були професори Б.Я.Букреев, Г.М.Положий, Л.А.Калужний, Б.В.Гнеденко, Ю.О.Митропольський та ін.

З відзнакою закінчивши Київський університет ім. Т.Г.Шевченка (1960 р.), А.М.Самойленко вступив до аспірантури Інституту математики АН України (керівник Ю.О.Митропольський). Кандидатську дисертацію Анатолій Михайлович захистив у 1963 р., а докторську – у 1968 р. Звання професора отримав у 1974 р.

У 1963–1974 рр. і з 1987 р. А.М.Самойленко працює в Інституті математики НАН України (з 1987 р. – завідувач відділу звичайних диференціальних рівнянь, з 1988 – директор інституту). Одночасно з 1967 р. – у Київському університеті (з 1974 – завідувач кафедри) та з 1998 – завідувач кафедри диференціальних рівнянь Національного технічного університету України “КПІ”.

Перші наукові праці вченого з’явилися у 1961 р. За короткий час А.М.Самойленко став одним із провідних фахівців з якісної теорії звичайних диференціальних

рівнянь і теорії нелінійних коливань. Спираючись на класичні досягнення попередників, він провів оригінальні й глибокі дослідження і побудував теорію збурення інваріантних тороїдальних багаточастотних систем, створив нові та розвинув відомі асимптотичні методи нелінійної механіки, розробив теорію багаточастотних коливань. Його досягнення у створенні нових напрямів дослідження знайшли міжнародне визнання. У світовій математичній літературі з’явилися терміни “функція Гріна-Самойленка”, “чисельно-аналітичний метод Самойленка” та ін. У теорії диференціальних рівнянь розроблено методи асимптотичного інтегрування лінійних систем із повільнозмінними коефіцієнтами та виродженнями, завершено обґрунтування чисельно-аналітичного методу дослідження періодичних розв’язків нелінійних диференціальних рівнянь.

Створені ним у співавторстві з учнями монографії стали фундаментальним внеском у розвиток теорії багаточастотних коливань, асимптотичних методів. А.М.Самойленко – автор близько 400 наукових праць, у тому числі 30 монографій і 15 навчальних посібників. Багато його праць перекладено іноземними мовами і видано за кордоном. Серед його учнів 26 докторів та 77 кандидатів наук, які успішно працюють у багатьох математичних центрах різних країн. Це відомі українські математики О.П.Бойчук, В.Л.Кулик, Д.І.Мартинюк, І.О.Парасюк, М.О.Перестюк, М.І.Ронто та ін. Як керівник Інституту математики НАН України Анатолій Михайлович забезпечує продовження та розвиток традиції всевітньо відомої математичної школи, заснованої акад.

М.М.Боголюбовим. Він є академіком-секретарем відділення математики, членом президії НАН України, багато років був президентом Українського математичного товариства, також є членом Американського математичного товариства та інших зарубіжних математичних товариств, президентом Всеукраїнського благодійного фонду сприяння розвитку математичних наук. Тривалий час А.М.Самойленко є головним редактором видання “Праці Інституту математики НАН України”, заступником головного редактора “Українського математичного журналу”, редактором журналів “Nonlinear mathematical Physics”, “Український математичний вісник” (розповсюджується за кордоном), членом редакційних колегій інших українських і зарубіжних журналів, керівником і учасником багатьох міжнародних наукових конференцій та конгресів, а також Почесним доктором ряду університетів. Нагороди: Державна премія України (1985, 1996), премії ім. Островського (1968), М.М.Крилова (1981), М.М.Боголюбова (1998), М.О.Лаврентьєва (2001) та М.В.Остроградського (2001), Почесна Грамота Президії Верховної Ради України (1987), звання “Заслужений діяч науки і техніки України” (1998), орден Дружби народів (1984), орден “За заслуги” III ст. (2001).

Математичний талант Анатолія Михайловича поєднується з великими організаторськими здібностями, принциповістю та людяністю. Завдяки цим якостям він користується авторитетом та повагою серед науковців, викладачів і студентів.

Від імені співробітників та студентів фізико-математичного факультету НТУУ “КПІ”, серед яких багато безпросередніх учнів А.М.Самойленка, сердечно вітаємо шановного Анатолія Михайловича з ювілеєм і бажаємо йому міцного здоров’я, творчого натхнення та нових плідних здобутків у науці.

Колектив кафедри диференціальних рівнянь

Мережева бібліотека навчальних фільмів

В ілюстрованій брошурі “Описание сооружения и оборудования физической лаборатории при Киевском политехническом институте императора Александра II (1899-1903)”, що була написана першим завідувачем кафедри фізики КПІ Г.Г. де Метцем, читаємо: “На екран можна проєктировать изображение при помощи Волшебного фонаря”. Отже, технічні засоби навчання, а саме – діапроектор, застосувалися в нашому університеті з моменту його заснування.

У 1898 р., через три роки після винаходу кінематографа у Франції, було знято перший навчальний фільм. А 100 років тому у США розпочалося виробництво навчальних фільмів. За допомогою кінематографа можна сповільнити швидкі процеси і завдяки цьому зробити їх видимими, проникнути усередину явищ, схованих від очей, збільшити дрібний предмет, зробити зримими узагальнення й абстракції за допомогою малюнка, що рухається (мультиплікації).

Навчальні фільми використовувалися у КПІ ще одне десятиліття. Спочатку вони були на кіноплівці і демонструвалися в кінозалах. Потім на відеокасетах і демонструвалися на телевізорах у відповідно облаштованих аудиторіях.

В останні роки розвиток техніки відкрив нові можливості для навчального кіно. Два роки тому відділ технічних засобів навчання НТУУ “КПІ” почав створювати в комп’ютерній мережі університету бібліотеку навчальних фільмів. У студентів та викладачів з’явилася можливість переглядати навчальні фільми вдома, в дорозі, в будь-якому місті України чи світу. Був час, коли для розміщення нових сюжетів нам доводилося видаляти попередні викладені, і сама бібліотека подорожувала серверами. На сьогодні, завдяки розвитку технічної бази університету й допомозі ко-

лег, у бібліотеки є нова постійна адреса: <ftp://public.ntu-kpi.kiev.ua/pub/video>

Тут ви знайдете всі ті фільми, які ми розміщували протягом останніх двох років. Надалі там же будуть розміщені нові добірки на різноманітні теми, що розглядаються під час навчання. Це нарисна геометрія і математика, фізика і хімія, зварювання і міцність матеріалів, екологія, історія, електроніка, гідравліка і багато-багато іншого... Думаю, що перерахувати все, що розглядається у фільмах, не варто. Краще надамо можливість саме вам зробити свої власні відкриття у цій скарбниці знань.

А підсумовуючи зроблене, ми дякуємо всім тим, хто допомагає у втіленні задуму мережевої бібліотеки навчальних фільмів.

Ми дякуємо людям, які створили та розвивають сайт університету www.ntu-kpi.kiev.ua – Щуріну Олену Пилиповичу та Щуріній Наталі. Саме завдяки їхній допомозі ми спілкуємося з вами в мережі.

Дякуємо Павлу Валентиновичу Кучернюку за можливість розміщувати фільми в комп’ютерній мережі НТУУ “КПІ”. Дякуємо всім, хто надавав нам фільми. Дякуємо редакції газети “Київський політехнік” за розміщення анонсів нових сюжетів. І врешті-решт, дякуємо вам, студентам і викладачам, за ваші відгуки та побажання бачити той чи інший сюжет. Ваші листи допомагають нам зорієнтуватися у ваших потребах. Сподіваємося, що фільми бібліотеки допомогли вам покращити знання та поглибити розуміння обраного предмету.

У наших планах – розмістити в бібліотеці лекції кращих викладачів НТУУ “КПІ”. Чекайте на нові сюжети!

Віктор Лазаренко, начальник відділу технічних засобів навчання

Студенти про здоровий спосіб життя

23-24 листопада у Львівському національному університеті ім. Івана Франка відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, магістрантів та аспірантів “Проблеми формування здорового способу життя молоді”.

Пленарне засідання відкрили доповіді доктора біологічних наук академіка А.В.Магльованого, проректора ЛНМУ ім. Д.Галицького кандидата медичних наук Ю.М.Панишка, професора О.М.Жданова.

Доповідачі наукових секцій були представлені студентами, магістрантами, аспірантами усіх регіонів України (НТУУ “КПІ”, Луцький державний технічний університет, Миколаївський державний університет ім. Сухомлинського та ін.) різних спеціальностей: майбутніми медиками, інженерами, викладачами фізичного виховання, юристами, журналістами, соціологами.

У доповідях аналізувалися історико-культурні, педагогічні, медико-біологічні, фізкультурно-спортивні проблеми формування здорового способу життя, визначалося поняття “здоров’я”, розглядалися причини скорочення тривалості життя українців.

За даними досліджень, Україна значно відстає від усіх країн Європи за тривалістю життя населення, але випереджає за кількістю курців. В Україні 12 мільйонів курців (3,6 млн жінок і 8,4 млн чоловіків) – це 40% населення працездатного віку, кожна третя-четверта жінка репродуктивного віку (20-30 років). Куріння спричиняє в Україні приблизно 110 тисяч смертей щорічно. Експерти Всесвітньої організації охорони здоров’я (ВООЗ) прогностують: у недалекому майбутньому куріння посідає перше місце серед причин захворювань із смертельним наслідком. Уряді доповіді наголошувалося, що захворювання населення в Україні реєструється здебільшого лише тоді, коли хворий звертається по допомогу до лікувальних закладів, що в змозгу краще попередити, ніж лікувати.

На конференції обговорювалися досвід інших країн та шляхи впровадження здорового способу життя молоді в Україні. Студентка факультету журналістики ЛНУ ім. Івана Франка Х.Зінько висвітлювала особливості фізичного виховання і спорту старшокласників США. Виявляється, що здоровий спосіб життя американських студентів не стає на заваді успішному навчанню. Кожен студент при вступі до команди з обраного виду спорту, крім регулярного тренування,

зобов’язується не пропускати занять з навчальних дисциплін, не мати оцінок нижче середніх, не вживати алкоголю, не курити, у разі недотримання зобов’язань – виключається з команди. До здорового способу життя американських студентів не закликають, а спонукають реаліями. Практичні заняття з кожного виду спорту мають назву “Активний час життя” і проводяться по 2,5 години 5 разів на тиждень. Кількість занять не йде у жодне порівняння із двогодинними заняттями лише один раз на тиждень у вузах України.

Фахівці вважають, що нормою рухової активності студентів є 8-10 годинний обсяг фізичної активності на тиждень. Таке фізичне навантаження запобігає фізичній деградації студентської молоді. На думку вчених, низький рівень фізичної активності і підготовленості не дозволяє особистості повністю реалізувати свої природні здібності й виконати своє соціальне призначення. Гіподинамія, на яку страждає 90% студентства, призводить до патологічних змін обміну речовин, зниження активності ферментів, деструктивних змін у клітинах і взагалі негативно впливає на роботу всіх органів та систем організму. Гіподинамія призводить до дії закону “згорання функцій за непотрібністю”, коли зниження рівня функціонування системи веде до атрофії чи дистрофії її тканин зі зменшенням функціональних резервів. М’язова активність є одним із механізмів інтеграції функціональних систем організму, налаштування їх на оптимальний рівень активності.

Дослідження популярності фізичного виховання в США показало, що його основа – виховання спортивних пріоритетів і навичок у американських дітей змалку, по-важне ставлення до спортивних досягнень у сім’ї та навчальних закладах. У навчальних закладах існує велика конкуренція за спортивну першість, змагання проводяться із залученням повних трибун вболівальників (батьків, родичів, викладачів, керівників навчальних закладів, друзів), при тому, що квитки на шкільні й вузівські змагання коштують більше 20 доларів, перемажне змагань дуже шанують.

Значно погіршують стан здоров’я студентів, крім шкідливих звичок (куріння, вживання нарко-

тиків та алкоголю) та гіподинамії, неррегулярне харчування, недотримання гігієнічних заходів, невміння долати стресові ситуації та стани. У зв’язку з цим актуальними були доповіді студентів ММІФ О.Шевченко, Ю.Неволіної, А.Батюка, Д.Неволіна, П.Піскуна, гр. ФВ-31 О.Сиром’ятникова, І.Калініна, що розглядали тему нетрадиційних поки що для України, але випробуваних тисячоліттями давніх психосоматичних систем оздоровлення Сходу та сучасних оздоровчих систем Заходу. Роботи були виконані під керівництвом доцента ММІФ О.Ф.Твердохліб. Делегація ММІФ була найчисленнішою. Доповідь студентів ММІФ О.Сиром’ятникова та І.Калініна, присвячена аналізу впровадження нової навчальної програми “Нетрадиційні види оздоровчої фізичної культури” у практику загальноосвітніх навчальних закладів України, була відзначена нагородою. Доцента ММІФ, к.п.н. О.Ф.Твердохліб за якісну підготовку студентів до участі у Всеукраїнській науково-практичній конференції “Проблеми формування здорового способу життя молоді” було нагороджено грамотою та цінним подарунком.

О.Ф.Твердохліб, доцент ММІФ, к.п.н. О.Шевченко, студентка ММІФ, О.Сиром’ятников, студент ММІФ

Студенти ММІФ – учасники конференції

ІНДЕКС БАНК

CRÉDIT AGRICOLE GROUP

Співпрацю з НТУУ “КПІ” ІНДЕКС-БАНК розпочав у 2004 році. На сьогодні зарплатний проєкт ІНДЕКС-БАНКу (нарахування зарплат та стипендій на пластикові картки) впроваджено на п’ятьох факультетах: ФЕЛ,

ЗФ, ВПІ, ІЕЕ, ФФВС. Таким чином, послугами банку користуються близько 4 тис. студентів та викладачів Київської політехніки. Для зручності обслуговування своїх клієнтів ІНДЕКС-БАНК встановив банкомат на території КПІ (12-й корпус).

14 січня 2008 року розпочало роботу нове відділення ІНДЕКС-БАНКу за адресою: пр. Перемоги, 29. Завдяки близькому розташуванню, тепер і студенти, і викладачі НТУУ “КПІ” мають можливість швидко поповнювати карткові рахунки, здійснювати відкриття та обслуговування карток міжнародних платіжних систем під час перевипуску – якщо загубили або закінчився термін дії. Відділення оснащене банкоматом, який діятиме цілодобово, що дає можливість усім користувачам карток, емітованих ІНДЕКС-БАНКом, отримувати гроші безкоштовно і в будь-який час. Це досить зручно для молодих людей, які ведуть активний спосіб життя. Невдовзі в зоні 24-годинного сервісу також з’являться банкомат cash in (видача і прийом готівки) та телефон прямого зв’язку з call-центром банку.

Олена Раєвська, директор Київської регіональної дирекції ІНДЕКС-БАНКу: “Сьогодні ми раді запропонувати студентам великий перелік сучасних послуг та корисних банківських

продуктів. І це – на високому якісному рівні, адже ІНДЕКС-БАНК є частиною великої міжнародної фінансової групи “Креді Агріколь” (Credit Agricole Group), отже, спрямований на використання кращого європейського досвіду клієнт-сервісу. До того ж, “Креді Агріколь” входить до ТОП-10 банків світу, що є запорукою стабільності ІНДЕКС-БАНКу як частини групи, – підкреслює Олена Раєвська. – Ми дуже вдячні всім користувачам наших послуг за довіру і запрошуємо всіх до співпраці з ІНДЕКС-БАНКом”.

ІНДЕКС-БАНК стає ближчим до КПІ

Звичайно, всі охочі можуть скористатися й іншими банківськими послугами: сплатити комунальні платежі або оплатити навчання, зробити міжнародний переказ, обрати зручну депозитну програму, отримати кредит на картку до стипендії або зарплати. Також ІНДЕКС-БАНК пропонує готівковий кредит “Свобода” (термін кредитування – до трьох років, ліміт кредитування – до 15 тис. грн) на будь-які потреби: зручний кредит, який не потребує застави, і гроші за яким ви отримаєте вже за годину. Як і в кожному сучасному банку, можна скористатися автокредитом або оформити на зручних умовах кредит на придбання нерухомості.

Отже, завітайте до нового відділення ІНДЕКС-БАНКу! Він стане вам гідним фінансовим радником та надійним партнером.

Інф. ІНДЕКС-БАНКу

ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ГРИГОРІЯ СИНІЦІ

«Я безворотньо зрозумів і засвоїв: народне мистецтво – першоджерело художніх форм... Воно відоме давним-давно, воно жило, набиралося сил у народі, в його надрах. Етнографічні, сюжетні, інші ознаки – це ще не народність. Йдеться про систему мислення, де колір виступає як образ, про глибинні явища самобутнього в палітрі художника».

Григорій Синиця.

Григорій Іванович Синиця – митець, який у своїх творах випередив час. Йому судилося створити новий живопис, збудований на колористичній основі, тобто на діалектичному розумінні єдності протилежних кольорів: холодних і теплих, темних і світлих. Винайшов нову монументальну техніку і дав їй назву – «Флоромозаїка». Вражають його епічні живописні й мозаїчні композиції «Ярослав Мудрий», «Нестор літописець», «Бабин Яр» та інші.

Кажуть, що подібних мозаїк у світі немає. Мабуть, так воно і є. Звичайні собі каштани, але з них створено князівське вбрання, зображення буйвола, коней. Звичайнісінькі й жолуді, очерет, фруктові кісточки, перламутрові мушлі. Та під руками майстра, який вирізняє естетичну сутність предметного світу природи, народилися дивовижні художні образи.

Неможливо також залишити без уваги монументальність творів, їх історичну спрямованість та патріотизм. Вражає титанічна робота над творами, бо мозаїки створювалися роками.

Григорій Іванович Синиця не тільки створив прекрасні мозаїки, а й безліч робіт у техніці акварелі і темпері: в жанрах пейзажу і натюрморту та в абстракції.

Але сталося так, що Синицю важко назвати відомим художником. Його твори знає порівняно невелике коло любителів мистецтва. Ще менше тих, хто до кінця усвідомлює звершення Майстра.

Григорій Іванович народився 17 січня 1908 року в м. Одесі у простій сім'ї. В 1914 році захворів на анкілоз тазостегнового суглоба, потім на зворотний тиф. Вийшов з лікарні інвалідом дитинства (одна нога була майже на 20 см коротшою через деформацію тазостегнової частини скелету). Після смерті батьків

родичі передали десятирічного хлопчика на виховання в один із дитячих приютулків Єлисаветград. Тяжка хвороба, голодне та забите дитинство, відсутність розуміння й підтримки у прагненні стати художником не зломали його.

Навчався в Кіровоградському художньо-промислому училищі, потім в Одеській середній художній школі, де одразу потрапив до талановитого викладача Гершенфельда. У вчителя та учня виявились спільні інтереси – любов до національного народного мистецтва. Гершенфельд, виявивши незвичайний талант, завзятість і працьовитість Синиці, порадив йому вступити до Київського художнього інституту. Послухавшись поради, Григорій Іванович потрапив у Київ до майстерні Миколи Ракитського – одного із талановитих учнів і соратників професора Михайла Бойчука. Синицю захопили ідеї

Автопортрет. 1981 р.

школи Бойчука з відродження українського стилю живопису, розквіт якого був за часів Київської Русі.

Та у 1934 році живописний факультет було оголошено «розсадником формалізму» і всім студентам «бойчукістам» запропонували залишити навчання. Синиця знову за конкурсом вступив до інституту і навчався один рік у майстерні живопису професора Падалки. Та восени 1936 року Михайла Бойчука та ряд його найближчих учнів і соратників було звинувачено в «націоналізмі», репресовано як «ворогів народу» та розстріляно. Студентів факультету було скорочено до двох груп. Григорію Синиці пощастило залишитися в їх числі. Проте, не бажаючи зраджувати школу Михайла Бойчука, будучи студентом п'ятого курсу, Григорій Іванович залишив інститут і починає займатись самоосвітою. Тобто, фактично, він навіть не мав вищої художньої освіти. Попри це, колеги по Спілці художників вважали його найосвіченішою людиною у своєму колі.

Григорій Синиця не зрікся ідей Бойчука, а прагнув творчо розвинути їх.

Для цього із самого початку 60-х років він працює з найталановитішими народними художниками, зокрема, такими як Марія та Федір Приймаченки, Ганна Собачко-Шостак та Іван Шостак (народний розпис), Ганна Верес та Анна Василяшук (ткацтво), Федір Олексієнко (кераміка), Євмен Повстяний (вибійка) та Олександр Сасно (інкрустація соломкою). Він допомагав їм у творчості й водночас навчався у них. Розглядаючи народне мистецтво як першоджерело кольору, композиції, малюнка, Григорій Синиця у творчій співдружності з народними митцями започаткував новий напрям у сучасному монументальному живописі, який дістав назву «українська колористична школа». Ознакою цієї школи є, передусім, шанування народної культури кольору як естетичного образу, як материнської мови, як національної та історичної категорії, які свідчать про належність художника до рідної землі, до свого народу.

У середині та наприкінці 60-х років Григорій Іванович передає свої знання і досвід молодим художникам, своїм учням, разом із ними створює ряд монументальних ансамблів, зокрема, мозаїчний стінопис у Донецьку та Олександрії. Під керівництвом Синиці працювали О. Якименко, А. Горська, Г. Зубченко, В. Зарецький, Г. Марченко, Л. Тоцький, М. Шкарапута. Найближчі учні й соратники – Галина Зубченко та Григорій Пришедько – у 70-х роках створили в Києві славнозвісні мозаїчні композиції – «Перемога» (Інститут рентгенорадіології та онкології), «Ковалі сучасності» (Інститут ядерних досліджень), «Триумф кібернетики» (Інститут кібернетики), «Рух» (палац спорту Академії наук).

Григорій Синиця пережив революцію, війни, два голодомори. Його теж гнали до Бабиного Яру, та йому дивом вдалося врятуватися. Тому численну кількість своїх робіт він присвятив цій трагедії.

У 1941 році в Києві відбулась його персональна виставка. Після Великої Вітчизняної війни, коли країні більше були потрібні будівельники, а не художники, трудова біографія Синиці продовжується на заводі «Керамік» міста Києва на посаді майстра-технолога, де виконував завдання з відновлення Києва: облицювання теракотою Головопштамту, багатьох будинків на Хрещатику, Червоноармійській. За результатами ви-

конаних робіт кандидатуру Синиці тоді було висунуто на здобуття Сталінської премії, та потім, без будь-яких пояснень, у ній було відмовлено.

У той час колеги запросили художника на реставрацію Маріїнського палацу. До Синиці багато хто намагався виконати складне ліплення масштабних, понад три метри заввишки, ваз у стилі бароко, але нічого не виходило. Саме метод ручної формовки, розроблений Григорієм Івановичем на заводі «Керамік» і вперше застосований на реставрації Маріїнського палацу, приніс успіх майстру.

Через звинувачення в націоналізмі та постійні гоніння з боку влади у 1968 році Григорій Синиця змушений був переїхати до Кривого Рога, де почав працювати над новою технікою «Флоромозаїка» та розробив, спеціально для цього напрямку в творчості, унікальний клей. Розповідають, що якимось на одній з персональних виставок величезна робота «Волхви» впала на підлогу, та жоден елемент флоромозаїки не пошкодився і не відлетів.

Усього було створено 29 флоромозаїк, над кожною з яких художник працював від 2-х до 3-х років. Також у Кривому Розі він завершив свою фундаментальну теоретичну і естетично-філософську працю «Колорит в образотворчому мистецтві».

У 1992 році Григорію Синиці було присуджено Державну премію України ім. Тараса Шевченка – «за відродження Української колористичної школи монументального живопису і твори останніх років». У 1996 році його було удостоєно почесного звання «Заслужений художник України». 10 жовтня того ж року внаслідок інсульту він помер.

Як у багатьох талановитих митців, особисте життя у Григорія Івановича, на жаль, не склалося. Усього себе він віддавав мистецтву, чого врешті не могла прийняти і зрозуміти жодна з його трьох дружин. Та й мало хто з батьків захотів би бачити чоловіком своєї доньки інваліда. Наслідок цього – самотність, відсутність родини і, головне, дітей, яким можна було б передати частинку себе, аби наприкінці свого нелегкого життя

бути впевненим, що прожив його недарма і що є кому зберегти як спадок його неоціненні доробки.

Григорій Синиця був людиною дуже скромною. Свідченням цього є його квартира в Кривому Розі, що збереглась і донині. З неї було створено музей, завідувачем якого є його учениця Олена Якименко. Мабуть, її справедливо було б назвати прийомною дочкою митця, бо саме вона останні роки його життя самовіддано за ним доглядала, до останньої секунди, до останнього подиху. Вона ж береже пам'ять про нього і тепер. На стінах музею гордовито розмістились картини художника, що не дають забути про незламно сильну особистість, яка їх створила. А про відданість національному, українському свідчать вишиті сорочки, які Григорій Іванович носив за життя. Старенький мольберт так і стоїть

Біанка. 1969 р.

одиноким посеред кімнати, а на ньому – остання робота художника. Сьогодні, 17 січня 2008 року, Григорію Синиці виповнило б рівно 100 років.

Картина галерея НТУУ «КПІ» має за честь експонувати самотні твори видатного митця. На знак глибокої поваги і шанування його пам'яті у лютому 2008 року в Центрі культури і мистецтва відбудеться урочисте свято. Запрошуємо всіх небайдужих до мистецтва відзначити з нами день народження Григорія Синиці, видатної постаті, що своєю самовідданою працею зробила неоціненний внесок у духовне життя України.

В.С.Тьоткіна,
завідувач картинної галереї
К.П.Вовчук,
методист картинної галереї

Спогади про митця

Моєму учневі Тоцькому Леоніду: «Щоб твоє мистецтво, Льоню, було надбанням нашої України». З щирим побажанням, Г.Синиця 28/XII 1976 р.

напис на публікації в журналі «Ранок»

У 1966 році я прийшов до Григорія Івановича Синиці, який у той час був без бригади монументалістів. Видатні художники – А.Горська, В.Зарецький, Г.Зубченко, Г.Марченко, керівник Г.Синиця – створили в м. Донецьку високохудожні твори в техніці флоромозаїка, яких до того часу в Україні не було. Коли я побачив у майстерні Алли Горської фотографії флоромозаїк Донецької школи, я був настільки вражений, що вирішив неодмінно зустрітись із Григорієм Івановичем. На той час його учнем уже був М.Шкарапута. Художній комбінат виділив нам об'єкт «Гастроном» в м. Олександрії Кіровоградської області. Ми, під керівництвом Г.І.Синиці, приступили до створення проекту і ескізів. Було неймовірно тяжко та, водночас, цікаво. Працювали ми в моїй майстерні, що знаходилась на території Києво-Печерської лаври. Григорій Іванович навчав нас, читав лекції, вів до музею, «вбивав» з нас тоновий підхід до монументального живопису. Ми копіювали твори Марії Приймаченко, Ганни Собачко, аналізували класичні твори. Кожен з нас робив одну мозаїчну композицію і один розпис з інкрустації

єю соломкою. Потім Синиця підганяв наші ескізи до свого, вже зробленого. Він швидко працював, тож ми творили у співтворстві. Робота була виконана на високому рівні.

Тепер, при реставрації флоромозаїк Григорія Синиці, яку я нещодавно проводив, я новими очима подивився на його творчість. Поглиблено сприйняв його колористичну і композиційну побудову твору. І знову згадуються його мистецькі тези: «Колорит – основа живопису. Це боротьба теплих і холодних кольорів, світлих і темних, це їхня колористична єдність. Ось чим бере народний живопис. Тут сам колір виступає як образ». До цього лаконічного формулювання художник ішов усе своє напружене творче життя, як практик і філософ. Я вперше від Григорія Синиці почув, що народне мистецтво – першоджерело всіх мистецтв і першоджерело художньої форми. Воно існувало з давніх-давен, передавало традиції з покоління в покоління. Пізніше подібні думки я вчитав у філософа Гердера.

Працюючи над копіями мозаїк Софійського собору, я запрошував Григорія Івановича на ристування і цілими днями аналізували це високе монументальне мистецтво.

Окремо хочу сказати і про абстракції Григорія Синиці. Вони адресні і створюють образ, що народився у фантазії художника. Вони сучасні у своєму русі. Григорій Іванович не жив за життя розкошів, жив надзвичайно скромно. Жодної своєї картини він не продав. Мріяв про галерею, названу на його честь. І вона є. Навіть не одна, а дві – у Києві і Кривому Розі. Цей творчий безкорисливий дар ми маємо оцінити, що і робимо – відзначаємо перше сторіччя від дня народження Видатного Митця, Видатного Українця.

Л.Г.Тоцький, член Національної спілки художників України, художник-реставратор, учень Г.І.Синиці

Байда. 1968 р.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор

В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор

Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор

О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.